

DATAHELTEN

BENJAMIN LAMBERTH

DATAHELTEN

THRILLER

byens

Databelten

© Benjamin Lamberth & Byens Forlag 2019
Redaktion: Amanda Andersen & Jonas Knudsen
Omslag og sats: Rolf Skov Madsen
Bogen er sat med Caslon
og trykt hos Totem
ISBN 978-87-93758-49-0
1. udgave, 2. oplag
Printed in Poland 2019

Enhver kopiering fra denne bog må kun ske
efter reglerne i lov om ophavsret af 14. juni 1995
med senere ændringer.

Byens Forlag
Istedgade 102 | DK-1650 København V
www.byensforlag.dk

1

”Jeg bliver nødt til at gøre det, nogen må gøre det.”

Det var det første, han sagde, da hun tog telefonen.

”Hvad, Peter, hvad må nogen gøre?”

”Slå igen, straffe dem. De har ødelagt millioner af liv.”

”Du skal ikke gøre noget, du fortryder.”

”Det er dem, der vil fortryde.”

”Peter, jeg beder dig.”

”De har begået hybris, Sara. De manipulerer masserne.”

”Hvad vil du gøre ved det?”

”Jeg vil gå til modangreb. Jeg kan ikke andet. Et analogt modangreb.”

”Stop nu, Peter ...”

”Det kan godt være, det ikke ændrer noget. Men måske vil det ændre noget hos dem, jeg rammer, og dem, der kommer efter. Jeg kan kun gøre min del og håbe, at andre følger efter. Jeg må lægge på nu, Sara. Vi ses ikke foreløbig, så du skal vide, at jeg er taknemmelig for den tid, vi havde sammen. Jeg er dig evig taknemmelig for Lisa.”

”Gør nu ikke noget dumt, Peter. Bliv der, så kommer jeg, og vi taler om det. Peter? Peter!”

Sara stirrede fortvivlet på mobilens display, så styrtede hun ud i gangen og greb bilnøglerne. Denne dag glemte hun at kær-

tegne fotoet af sin datter på kommoden, mens hun trak skoene på. Hun kørte hurtigere, end hun nogensinde havde gjort før, mens hun fumlede med mobilen og kastede nervøse blikke mod vejen. Hun fik ringet op, slog den på højtaler og flåede i rattet, fordi hun var på vej i grøften.

”Det er Knud,” sagde mobilen med dåselyd.

”Knud, kør hen til Peter. Den er helt gal.”

”... er det dig, Sara?”

”Ja, jeg har lige talt med Peter. Nu ramler det for ham. Vil du ikke godt køre hen til ham?”

”Altså nu? Jeg har ikke nogen at køre med.”

”Ja nu, Knud. Jeg er bange for, han gør noget. Han lød så ... Jeg tror, han gør noget. Noget slemt.”

Saras stemme knækkede over.

”Jeg kan jo ikke køre. Hvordan skal jeg komme derud?”

Hun trak vejret i korte stød, så kom tårerne.

”Vil du ikke godt hjælpe mig med ham, Knud?”

”Hvis du samler mig op på vejen, vil jeg gerne køre med dig derud. Jeg er på skolen.”

”Okay,” sagde Sara, smed mobilen på sædet og trådte speederen i bund.

10

Knud lagde på og gik ud i lærerværelsets garderobe. Han trak sin læderjakke på med hovedet fuld af tanker om sin ven og kollega, han ikke havde set længe. Da han greb lynlåsen og trak op, fik han øje på sig selv i spejlet.

”Hvorfor fanden har du ikke besøgt ham?” spurgte han hovedrystende den midaldrende, slidte mand, der gloede bebrejdende på ham.

Han gik ud ad bagdøren for at slippe for at sige farvel til kollegaerne. På det sekskantede bord ved spejlet lå hans mobiltelefon og blinkede.

Da Knud låste sig ind i sommerhuset, blev han mødt af en skarp lugt af råddenskab. Sara trak ham udenfor igen.

”Skal vi ikke ringe til politiet?”

Han havde brug for at tænke, så han gik ud til reolen i skuret for at lægge ekstranøglen på plads i låget på guldsprayen. Da han kom tilbage, stod hun og så efter ham og lignede en forpjusket gråspurv. Sommerhusets vinduer var tildækket af gullige rullegardiner. Han overvejede at ringe til politiet, men det ville være at acceptere, at han hang derinde, og det skræmte ham voldsomt. Hun skjulte sit ansigt i hænderne og græd stille. Han trådte ind igen. Det var et lille, rodet træhus med kun to rum og et toilet. Han tændte lyset i stuen. Papirer, fotos og beskidte kaffekopper dækkede spisebordet og fire af de fem stole. Langs væggene stod et par reoler tomme, mens bogstakke tårnede sig op mellem græske buster og flyttekasser fyldt med bøger. Køkkenet flød med snavset service, gryder og pander. Da hans øjne havde vænnet sig til det vage lys fra den ensomme sparepære, bemærkede han en friholdt plet i rodet. En skrivepult. Måske hundrede år gammel. Der stod en blank bærbar på den ved siden af en sirlig stak af fem orange mapper. Et afrevet stykke pap sad fast med klisterbånd over computerens kamera. Der var noget urovækkende ved ordentligheden midt i kaosset. Døren

til soveværelset var lukket, og han måtte tvinge sig selv til at åbne den. En enkelt seng, flere bogstakke og en blandet lugt af sved og støv.

Toilettet var svinsk, men tomt. Peter var ikke i huset. Han vrængede på næsen af madresterne i gryderne ved vasken. Så nærmede han sig skrivepulten, mens Sara så ængsteligt til fra døren.

På den øverste orange mappe var der med sprittusch skrevet *Overvågning*. Han krængede elastikken af den, men fór sammen, da Sara pludselig stod bag ham.

”Skulle vi ikke ringe til politiet?”

Tanken om at ringe til politiet og bede dem lede efter Peter var ham imod. Det følte som stikkeri. Han kørte en hånd gennem sit halvlange, sorte hår og sukkede. Så gned han sit ansigt. Poserne under øjnene følte større end sædvanligt. Vandfyldte, skabt af gusten hud af store porer. Han lagde en arm på hendes spinkle skulder og ville sige noget, men han var tom for ord. Hun ville ikke forstå. Hendes blege kontorfingre var i konstant bevægelse. Hun rettede sit tøj og pillede uroligt op i ærmerne. De tomme øjne var indrammet af en sjasket frisur, og den lille mund mimrede konstant. Det havde den gjort siden begravelsen, og det gjorde ham utryg.

”Jeg ringer lige til ham igen,” sagde han.

Han greb i lommen, men mobilen var væk.

”Jeg glemte min telefon på lærerværelset. Prøv du.”

Hun ringede, men den gik på telefonsvarer.

”Peter, ring nu tilbage. Jeg står her i dit hus med Knud. Vi kunne godt tænke os at høre fra dig. Ring så, Peter.”

Hun lagde på.

”Han tager den ikke,” sagde hun, som for at understrege håbløsheden. ”Nu synes jeg, vi skal ringe til politiet.”

Hun snøftede og rakte ham telefonen. Han var trængt op i en krog. Nogen skulle ringe, og det var åbenbart ham. Han tastede 114, men så tøvede han og kastede et spørgende blik på hende. Hun så ned på sine knugede hænder. Han trykkede på opkaldsknappen.

”Midt- og Vestsjællands politi.”

”Hej, jeg hedder Knud Thoby. Min kollega er forsvundet og ...”

”Hvornår har I sidst haft kontakt til ham?”

”For en times tid siden.”

”Så kan vi desværre ikke gøre noget. Voksne skal være væk i 24 timer, før vi kan sætte noget i værk.”

”Okay, tak.”

Han lagde lettet på.

”Desværre, der skal gå 24 timer.”

Hun sukkede og lignede en pryglet hund.

Knuds blik faldt på den øverste mappe i stakken på skrivepulten: *Overvågning*.

Han pegede på den og så tænksomt på Sara.

”Du kan da hans koder, ikke? Til computeren og telefonen?”

Hun nikkede.

”Vi logger ind på hans telefon og ser, hvor han er.”

Han smed læderjakken på bøgerne, der lå spredt på gulvet. De bar titler som *Antikkens historier*, *Græsk kunst* og *Antikkens skulptur og dens efterliv*.

Computeren var en evighed om at starte, og tavsheden var ækel. Til sidst gav han hende et kram, for at der skulle ske

noget, men hun var akavet, kantet og benet. Endelig lød den forløsende Windows-lyd, og han tastede sig ind på Peters iPhone-konto, mens hun dikterede kode og brugernavn.

”Her, *Find iPhone*. Han er i Nordsjælland,” sagde han med et konstaterende nik.

Hun spærrede øjnene op. Et smil kunne det ikke blive til. Ikke længere.

”Vi kører,” sagde han. ”Kom!”

Han vendte sig fra skærmen, men hun var allerede ude af huset. Hun var typen, der afsluttede telefonsamtaler med en pludselig afskedssalut. Direkte fra samtale til mekanisk dutten. Han greb læderjakken og gik efter hende. Så standsede han midt i stuen. Uden at vide hvorfor, greb han de fem orange mapper og stak dem ind under jakken.

”Vi kan følge ham på din mobil,” sagde han og smækkede døren, men hun sad allerede i bilen.

De kørte længe i tavshed. Vinduesviskerne peb monotont, og regnen slog mod vinduet. Han havde mapperne i skødet, og hun sendte dem sideblikke, men sagde ikke noget. Han vidste, han brød en tillid ved at tage dem med sig, og han frygtede, at deres indhold skulle omhandle Lisa. *Overvågning* læste han igen på den øverste mappe. Han fik en grim smag i munden ved at tænke på, hvor ofte han havde bedt Peter holde kæft med sit evindelige ævl om computerne, der udspionerer os. Der var noget intimt over mapperne. Saras stjalne blikke bekræftede ham i, at de var en indgang til Peters forskruede verden.

Pis med det! Han bladrede mapperne igennem. Alle havde titler med smuk, sort håndskrift: *Overvågning, Tyveri, Afhængighed, Manipulation, Ydmygelse*. Han åbnede *Overvågning* og fandt en tyk stak udprintede artikler med håndskrevne noter i margenen. *Hvorfor finder vi os i kommerciel overvågning?* var titlen på den første. Han bladrede. *Vi skaber et mentalt fængsel* hed en anden, og i margenen var med blyant skrevet *digitalt panoptikon!* Han tænkte lidt.

”Hvad er en panoptikon?”

Hendes øjne flakkede, og munden mimrede hurtigere.

”Et panoptikon. Det er et fængsel, hvor fangerne aldrig ved, hvornår de bliver betragtet af vogterne.”

”Det ved du, hva’?” sagde han med et skævt smil, men hun nikkede bare mut.

Han bladrede videre. Der var den ene artikel efter den anden om IT-giganternes overvågning af brugernes digitale kommunikation. Hans blik faldt på et debatindlæg fra Information: *Vi fatter ikke alvoren af de sociale mediers overvågning*. Det var langt, fire-fem sider. Margenen var fyldt med understregninger og blyantsnoter, der blev kraftigere og kraftigere. På sidste side var blyantsspidsen trykket gennem papiret og knækket. Nederst, med fem kraftige understregninger, stod med hektisk skrift: *ANALOGT MODANGREB*. Han så op med ængsteligt blik. De kørte i kø. Mørket var faldet på, og foran dem dansede baglygternes ildevarslenende rødmen.

”Kunne vi ikke se at komme frem, for helvede!”

Peter skred ud af kopibutikken og skuttede sig i regnen. De endnu varme kopiark lunede under frakken på vej mod bilen. Han tabte næsten arkene, da en patruljevogn trillede gennem hovedgaden. I bilen åndede han lettet op. Mens han kæmpede den våde jakken af i den lille kabine, ringede hans telefon. Det var Sara igen. Peter lagde telefonen i handskerummet, det kvalte den værste kimen. Så satte han bilen i gang og mærkede irritationen, da vognens GPS-system vågnede til live. Han forestillede sig, hvordan den skød hans position mod satellitterne deroppe i mørket. Han opdagede til sin skræk et fnisende venindepar på fortovet, der tog billeder af hinanden i regnen. Før han kunne nå at dreje af, var han fanget på fotoet. Han mærkede strømmen af nuller og ettaller, der fór fra hans legeme og op i skyen, hvor hans digitale jeg blev befamlet af kolde maskinhænder, der smøg sig om hans ansigt. Han tørrede de mekaniske kærtegn af sig med hånden, men som altid nyttesløst; snart var han brændemærket, stemplet og genkendt. Kategoriseret, identificeret og placeret i den uendelige datasky. Han fornemmede dataen sværme omkring butikkernes tryghedskameraer. Panden var klam af koldsved, da han drejede fra hovedgaden. Han rettede sig i sædet, mærkede skjorten klæbe sig til ryggen og beroligede sig med, at det værste var overstået. Nu manglede kun tilkør-

selsrampen til motorvejen, så ville han få fred. Et øjeblik senere trak han på motorvejen og mærkede nummerpladeaf læserens træk i køleren, idet den pattede bilen tør for data.

Alt åndede fred på den mørke rastep lads. Forlygterne oplyste den slidte toiletbygning, der drev af regn. Han tog en dyb indånding og nød roen. Så greb han kopiarkene, der alle bar hans ansigt i naturlig størrelse, og fandt saksen frem fra tasken. Han klippede hvert duplikat ud med nidkær præcision.

Knud betragtede hende, mens de kørte. De modkørende oplyste rytmisk hendes forpinte ansigt.

”Hvordan går det med din bror?”

Hendes spørgsmål kom pludseligt. Uden en bevægelse, uden mimik, uden smil. Bare denne evindeligt mimrende, rynkede mund med læber så tørre og sprukne. Det kom bag på Knud, at hun spurgte, men ikke fordi det rev op i et sår. Han havde fortalt det hele mange gange, når kollegaer og gutterne med rynkede pander spurgte til Theis. Det overraskende var, at hun, androiden, som han kaldte hende hjemme, spurgte midt i sin smerte.

”Han er død,” sagde Knud konstaterende, som havde han svaret på, hvad klokken var.

Fakta, ikke andet. Ikke en lyd fra hende. Tilbage til den aka-vede tavshed. Han sukkede, sank dybere ned i sædet og imødeså apatisk endnu en times snegetur i regnvejrs og mørke. Så bævede hendes læbe. Hun skjulte hovedet i hænderne og udstødte et inderligt primalskrig. Han stivnede, mens bilen slog ud mod venstre, ramte autoværnet med en metallisk hvæsen og drønedes hovedkuld tilbage over alle tre motorvejsbaner. I ét nu oplystes kabinen, og et lastbilshorns tonstunge bas kaldte ham til handling. Han flåede i rattet lige tidsnok til at undgå en motorcykel,

der søgte tilflugt i nødsporet med regnvand i kaskader omkring rytteren. Hun hulkede og kastede sig omkring i sædet.

”Stands! Stands!” hylede han og kæmpede for at finde balance i bilen, der svajede voldsomt i forsinket takt til hans desperate overstyring.

Endelig fik han den på ret køl i nødsporet og slog hendes ben væk fra pedalerne, så motoren sagtnede farten med en overstadig summen. Da den kom ned i fart, turde han trække håndbremsen, så de blev kastet frem i selerne. Det fik hende til at holde kæft, og han hev efter vejret, mens bilerne susede forbi med hornet i bund, så regnvandet sjaskede mod ruden.

Tavsheden sænkede sig igen. De sad som forstenede.